

Bergvesenet

Postboks 3021, 7002 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr BV 2316	Intern Journal nr	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering	Gradering Fortrolig
Kommer fra ..arkiv Sulitjelma Bergverk A/S	Ekstern rapport nr "522121005"	Oversendt fra	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:
Tittel Lomi kraftanlegg-malmskjëring i Gudrun -fjell.				
Forfatter Søyland-Hansen T		Dato 1976	Bedrift Sulitjelma Gruber A/S	
Kommune	Fylke	Bergdistrikt	1: 50 000 kartblad	1: 250 000 kartblad
Fagområde	Dokument type	Forekomster		
Råstofftype	Emneord			
Sammendrag Overføringsstunnelen fra Blumannisen til Lomi vil krysse ei antatt rik malmsplate øst for Gudrun gruve. Dette representerer kolliderende interesser idet Sulitjelma Gruber har bergrettighetene i det aktuelle området. Forskjellige løsningsalternativer er diskutert.				

LOMI KRAFTANLEGG - MALMSKJÆRING I GUDRUN-FJELL

- Bakgrunn:** Overføringstunnelen fra Blåmannsisen til Lomi, vil mellom Gikenelva's inntak og Lomi krysse de geologiske bergarter som fører malmene i Nordgruvefeltet i Sulitjelma. Malmer som det hittil er drevet på ligger ca. 1 km eller mer vest for tracéen, mens det så tidlig som 1891 er påvist malmsoner østenfor østligste gruve (Gudrun). En av malmsonene krysser tunnelen ca. 250 m under utgående.
- Bergrettigheter:** De fleste av malmsonene ble etter intens røskeaktivitet rundt 1890 mutet, og utmål for en av malmsplatene ble gitt i 1891. Det er denne som krysser tunnel-tracéen. Se bilag. Mutinger lenger øst har ikke vært av så god kvalitet at en er innvilget utmål. Lenger vest har en på Valdis-sonen blitt tildelt utmål henholdsvis i 1908 og 1970. Denne krysser ikke tunnel-tracéen.
- Grubedrift:** Det ble ikke satt i gang drift på malmsplaten av 1891 ukjent av hvilken grunn. Muligens var planen å gå østover med tiden med stoll fra Gudrun eller Ny-Sulitjelma, som lå lenger ned og som det omgående ble startet drift på rundt 1891. En har ikke klart å spore opp prøvetakingsresultater fra disse arbeidene. Det virker som om malmfeltet mot øst gradvis har gått i glemmeboka eller blitt lagt på is, inntil 1973 hvor en på nytt begynte med malmundersøkelser i dette området.
- Undersøkelser:** I 1973 og 1974 ble det kartlagt detaljgeologisk langs malmsonen og i 1975 lokalt i hele området. I 1975 ble det også målt rekognoserende geofysikk i området. Samlet, så langt, konkluderte disse undersøkelsene med at den eneste virkelig interessante malmsone var den som var kjent fra 1891. Denne ble samme høst undersøkt detaljert med VLF som gav en klart god leder med tyngdepunkt midt på langs utmålet.
- I 1976 ble det målt mer systematisk på indiksjoner langs tunneltracéen, men det er svært vanskelig å gi noen tolkning av disse mot dypet, da det er en rekke dårlige ledere som skjærer hverandre. Boring mot den vel omtalte malmsplate ble påbegynt i slutten av august, men uvær i primo september satte en brå stopper for aktiviteten og selv om en senere kom igang igjen, hadde u været ødelagt vannreservoaret, og boringen måtte oppgis etter 250 m boring av det første hullet på 300 m.

Kolliderende

interesser : Problemer vedrørende malmfeltet og vann-tunnelelen ble tatt opp internt høsten 1975 da konsesjons-søknaden for Lømi-anlegget var til høring. Problemet ble også muntlig meddelt Salten Kraftsamband v/Møllerud. Av grunner en her ikke skal komme inn på, inneholdt bedriftens bemerkninger til konsesjonssøknaden intet om disse problemstillinger. Konsesjonssøknaden belyste ei heller disse forhold.

Problemstillingen ble også vinteren 1976 diskutert med Salten Kraftsamband v/Møllerud og Pedersen, hvor nær sagt alle sider ble forsøkt belyst. En konkluderte med at, som forsikring mot å ikke kjøre vanntunnel inn i en rik malmløse, skulle Sulitjelma Gruber for Salten Kraftsambands regning på forhånd fra dagoverflaten bore to hull å 300 m til en pris av ca. 250 kr/m og med malmskjæring 75 m til hver side for tunnel-tracéen.

Avhengig av malmens rikhet ville en så ta standpunkt til hva som ville være den økonomisk riktige løsning; enten avskrive brytbar malm i et visst område rundt tunnelen, teknisk forsterke tunnelen, eller legge tunnelen i slakk bue forbi malmløsen i et ikke drivbart parti.

Sulitjelma Gruber skulle i tilfelle det siste besørge to hull uten nevneverdig malm som bytte for de to med malm i, slik at tunnel-tracéen med slakkeste bue ville kunne passere malmfeltet.

Kostnads-
fordeling:

For de malmer som Sulitjelma Gruber ikke har sikret seg driftsrettighetene til, men likevel har førsteretten til dersom de blir påvist ved tunneldrift, kan det diskuteres hvorvidt det bør ytes erstatning for tapt malm eller for evt. ekstra kostnader ved drift.

Det synes derimot klart at for den malmløse som en allerede 1891 sikret seg driftsrettighetene til i form av utmål, representerer en konkret lovbeskyttet eiendomsrett for Sulitjelma Gruber. Dersom annen part ved inngripen påfører denne eiendomsrett en svekket verdi, påhviler det den annen part å yte erstatning for eventuell verdi-forringelse på like fot med f.eks. ned-demning av skog- og jordbruks-eiendom, eller å treffe andre tiltak om disse synes mer økonomiske. Det burde derfor ikke være tvil om at Salten Kraftsamband må bære det økonomiske ansvar i dette tilfellet.

